



תוכנית הלימודים להכשרה 2017-2018 מחזור ה' שנה שניה

רשימת השעורים על פי תאריכים

תאריך	נושא הקורס	מרצים
17.10.2017	מהאדם המיסטי לאדם היצירתי - אריך נוימן	דוד וילר
24.10.2017	מהאדם המיסטי לאדם היצירתי - אריך נוימן	דוד וילר
31.10.2017	מהאדם המיסטי לאדם היצירתי - אריך נוימן	דוד וילר
7.11.2017	מהאדם המיסטי לאדם היצירתי - אריך נוימן	דוד וילר
14.11.2017	גוף ונפש בראי יונגיאני	יורם אינספקטור
21.11.2017	גוף ונפש בראי יונגיאני	יורם אינספקטור
28.11.2017	מצבי אחדות בנפש ובתרבות	עינת לאנדא
5.12.2017	מצבי אחדות בנפש ובתרבות	עינת לנדא
12.12.2017	מצבי אחדות בנפש ובתרבות	עינת לנדא
26.12.2017	מעשיה וזיכרונות ילדות	יעל טרייבר, דליה קאולי
2.1.2018	מעשיה וזיכרונות ילדות	יעל טרייבר, דליה קאולי
9.1.2018	שיבושים ב"אמהות", כשמהו משתבש ביחסי אם ילד	אורית יער
16.1.2018	שיבושים ב"אמהות", כשמהו משתבש ביחסי אם ילד	אורית יער
23.1.2018	שיבושים ב"אמהות", כשמהו משתבש ביחסי אם ילד	אורית יער
	חופשת סמסטר	
27.2.2018	מיתוס כאן ועכשיו	רותי שריג
6.3.2018	מיתוס כאן ועכשיו	רותי שריג
13.3.2018	מיתוס כאן ועכשיו	רותי שריג
20.3.2018	מיתוס כאן ועכשיו	רותי שריג
27.3.2018	הדרכה קלינית	תהילה שוהם דקטור
10.4.2018	הדרכה קלינית	תהילה שוהם דקטור
24.4.2018	הדרכה קלינית	תהילה שוהם דקטור
1.5.2018	הדרכה קלינית	תהילה שוהם דקטור

רות נצר	על מוות ומתים	8.5.2018
רות נצר	על מוות ומתים	15.5.2018
שוש לבנה	היבטים יונגיאנים של העולם המקביל בספרות ילדים	22.5.2018
שוש לבנה	היבטים יונגיאנים של העולם המקביל בספרות ילדים	29.5.2018
שוש לבנה	היבטים יונגיאנים של העולם המקביל בספרות ילדים	5.6.2018
שוש לבנה	היבטים יונגיאנים של העולם המקביל בספרות ילדים	12.6.2018

רשימת הקורסים:

1. אריך נוימן – מהאדם המיסטי לאדם היצירתי, דויד וילר

בשנות החמישים במאה שעברה נוימן הרצה מדי שנה בארנוס. בהרצאות אלה הוא הציע מודל חדש שכונה "המתה-פסיכולוגיה של הנפש". זוהי המשגה יונגיאנית שאינה מתיימרת להיות מבוססת ניסוי, אלא מבוססת התנסות. המשגה זו היא חלק מתפיסה שבמרכזה "נקודת האין היצירתית". בעקבותיה נוימן העלה באור חדש את תפיסתו האבולוציונית ואת שלושת המיתוסים שתיאר בספרו "מקורות ותולדות התודעה" כשהוא משלבם לתוך מבט של פילוסופיה אנתרופולוגית. הקורס מציג המשגה זו בהקשר לשתי המסות: "האדם המיסטי", "הנפש וגלגול שלושת מישורי המציאות", כמו כן בהקשר לסיפור קצר של קפקא אליו נוימן הוסיף את פרשנותו. כל זאת כדי להזמין דיון לגבי המשמעות הקונקרטיה עבורנו כמטפלים.

הקורס כולל 4 מפגשים. שיטת ההוראה תתבסס על קריאה מודרכת ודיון בכיתה. ביבליוגרפיה:

- אריך נוימן, האדם המיסטי, רסלינג 2007
- אריך נוימן, אדם ומשמעות, רסלינג 2013
- פרנץ קפקא, רופא כפרי, עם עובד

2. גוף ונפש בראי יונגיאני, יורם אינספקטור.

“Mind and Body are presumably a pair of opposites and as such, the expression of a single entity whose essential nature is not knowable either from its outward, material manifestation or from inner direct perception.” CW 8 para 326.

Jung's attitude towards the inter-relationship between Body and Mind was deeply holistic. Through clinical cases stories We will explore how the Jungian approach to Body and Mind helps us and our patients when we encounter bodily symptoms in disorders in which the body plays a core role such as Eating Disorders and the “Somatisation”/”Psychosomatic” disorders but also in all other “Psychopathologies” such as Psychosis, Depression, Anxiety and Post Traumatic Stress Disorder.

References for suggested reading :

1. The Psyche of the Body ; Denise Gimenez Ramos- A Jungian Approach to Psychosomatics ; 2004 ,Brunner-Routledge.
2. The Body as Symbol: Dance/Movement in Analysis, Joan Chodorow , in The Body in Analysis , Edited by Nathan Schwartz –Salant and Murray Stein, 1986, CHIRON , A review of Jungian Analysis .
3. On the Subtle-Body Concept in Clinical Practice , Nathan Schwartz-Salant in The Body in Analysis , Edited by Nathan Schwartz –Salant and Murray Stein, 1986, CHIRON , A review of Jungian Analysis .
4. Jung and Yoga, The Psyche-Body Connection , Judith Harris 2001. Inner City Books.
5. Coming into Mind -The mind-brain relationship: a Jungian Perspective

- Margaret Wilkinson, 2006, Routledge.
6. Cancer Phobia as a Doorway to Soul in Gods and Diseases –Making sense of our physical and mental wellbeing; David Tacey, 2011.
 7. The Body Concept in Jung, Winnicott and Reich, John P. Conger, 2005, North Atlantic Books.
 8. Jung and Sex, Re-visioning the treatment of Sexual issues, Edward Santana 2017, Routledge.
 9. God in Your Body, Kabbalah, Mindfulness and Embodied Spiritual Practice, Jay Michaelson; 2007, Jewish Lights Publishing.
 10. Skin Disease a message from the soul –A Treatise from Jungian perspective of psychosomatic Dermatology- Ann Maguire, 2004 Free Association books.
 11. Psychological Medicine for Bowel Dysfunction, Yoram Inspector and Avril Burns in Bowel Dysfunction –A Comprehensive Guide for Healthcare Professionals, 2016, Springer.

3. מצביי אחדות בנפש ובתרבות, עינת עופרי לנדא

מסע האינדיבידואציה, מתואר כמסע "קונטרה נטורה" מסע כנגד הטבע. מאבק תמידי של התודעה המתגבשת נגד הזרם המושך להיבלעות. התפתחות התודעה הינה הישג אדיר הכרוך במאמץ, בניה וסבל. במהלך החיים כולם התודעה נלחמת כנגד המשיכה העצומה לחזור אל חיבוק הדוב של הלא מודע, אל המעגל האורובורי הראשוני ולהיבלע בו בשנית. עם התפתחות התרבות המערבית בעולם המודרני, נוצר מרחק בין תודעתנו לבין אותו עולם ראשוני. מיתוס הגיבור, המעודד את החשיבה הרציונאלית ואת פיתוח התודעה הגיע לשיאים מופלאים. כיום הרגש הופרד מהמחשבה, אנו עוסקים בידע-משועבדים לידע, או מרגישים נחיתות מחסרונו. כולנו נמצאים במרוץ החיים והמרוץ במידה רבה הוא על חשבון המפגש עם הנפש.

בחויית היומיום אנו נפגשים בעיקר בפירוד ובפיצול בין מודע ללא מודע, בין גוף לנפש, בין דמיון ומציאות, בין מצוי ורצוי וכד'. כיום אנו עוסקים בידע-משועבדים לידע, או מרגישים נחיתות מחסרונו. כולנו נמצאים במרוץ החיים והמרוץ במידה רבה הוא על חשבון המפגש עם הנפש.

האחדות היא חוויה אנושית קיימת. כשאנו נפגשים ברגעי חסד בחוויה האחדותית אנו נוגעים במקום פנימי ונפשי עמוק. נגיעה זו מרגשת אותנו. בתקופתנו זו קיים חיפוש אחרי ביטוי של העולם הארכיטיפי שבתוכנו. ישנו ניסיון להחזיר להוויה היומיומית דברים אירציונאליים, קשר לגוף, לרגש, לאחדות לשקט. ולחוויה הרליגיוזית. היות ומדובר על חוויה טרום מילולית שקשה להמשיג אותה במילים, לאורך השנים היו אמנים רבים שניסו להעביר באמצעות אמנותם.

האמנות, המיתוס והטיפול עדיין מציעים את הדרך להתבונן ולבחון את החוויה האחדותית. במהלך הקורס נבחן מושגים, סמלים, מיתוסים ויצירות אמנות הקשורים לחוויה האחדותית, ביניהם אנוס מונדוס, אורבורוס, פרטיספסיון מיסטיק, קוניונציון, סינכרוניסטי והחוויה הנומינוזית. הקורס ילווה בצפייה בסרטים ובהאזנה מודרכת.

4. מעשייה וזיכרונות ילדות, דליה קאולי, יעל טרייבר

אז למה עוד מעשייה? מה היא תורמת לנו כמטפלים? ואיך היא קשורה לזיכרון ילדות? חלום, סיפור, אגדה ומיתוס הם חומרים משמעותיים בתהליך הטיפול ובתהליך מסע ההתפתחות האישית. הם מאפשרים, בין היתר, מפגש עם תכנים נפשיים, התבוננות פנימית מנקודת ראות חדשה, וכן הרחבה או העמקה. זיכרונות ילדות מאפשרים חזרה לנקודת זמן בעבר ו'מפגש' עם את העצמי הילדי. זיכרון ילדות שעולה בהקשר מסוים עשוי לשפוך אור על תבניות התנהגות ואמונות שהתגבשו, ולהיפך - המפגש עם העצמי הילדי עשוי להחיות תכונות ורגשות שהודחקו, ואף לאפשר זווית ראייה חדשה. נצא מהחלק החווייתי אל התאוריה וההמשגה.

ביבליוגרפיה רפונזל:

- האחים גרים מעשיות, האוסף המלא, (1994) ספרית הפועלים, סיפור 12 (עמ' 44-46)
 באומן אבי (2005) שערות הזהב של השד 118-128
 פרי ריבה, (2003) מעשה ביצירה, מודן 115, 280-281, 284

5. שיבושים באימהות, אורית יער

נושא הקורס: שיבושים ב 'אימהות': כשמהו משתבש ביחסי אם ילד, אם בת, מטפל(ת) מטופל(ת).
הקורס יעסוק במצבים של שיבוש ביחסי אם ילד מנקודת המבט של האם, תוך התמקדות במקרה הייחודי הקיצוני של מחלה נפשית אצל בת. כל זאת כדי להעשיר את הידע בטיפול במצבים של שיבוש קיצוני ולא צפוי ביחסי הורה ילד, עם ילדם הבוגר וכמקבילה למצבים כאלו במרחב הטיפולי.

הקורס יתייחס בין השאר לנקודות ההשקה והמפגש בין הגישה האינטרסוביקטיביות והגישה היונגיאנית בהקשר לניתוח מצבים אלו תוך התמקדות בכתיבה התיאורטית על הנושא, של פוסט יונגיאניים וכותבות פמיניסטיות פסיכואנליטיות עכשוויות.
התלמידים מתבקשים לחשוב על דוגמא מחדר הטיפולים בהם הרגישו קושי מיוחד לחוש קירבה, אמפתיה, או יכולת לעזור למטופל/מטופלת. ביחד ננסה להעמיק את ההבנה במקרה בהתייחס לנושא הקורס.

6. מיתוס כאן ועכשיו, רותי שריג

הקורס יעסוק בכמה מיתוסים: המבול; ירידת אורפאוס לשאול; פדרה, היפוליטס ותזאוס וישו הנוצרי. ננסה להעמיק בהם ולבחון אותם דרך חוויות אישיות וחוויות של מטופלים. הקורס ילווה בקטעים מסרטים המציגים את המיתוסים.

7. סמינר קליני, תהילה שוהם דקטור

8. יחס למוות ולמתים, רות נצר

הסדנה תעסוק בהופעת המתים בחלומותינו, על ההבט הפסיכולוגי והפראפסיכולוגי. על משמעות האבות בתרבויות השונות ובגישה היונגיאנית. דבריו של יונג שמזהים את המתים עם קול הלא-מודע והעצמי. אתיחס ללווי של הרמס את ההולכים למוות – הצורך בלווי רוחני במעבר אל עולם המתים. תודעת המוות כמנוף לאינדיבידואציה. ספר המתים המצרי והטיבטי. אביא קטעי סרטים תיעודיים שכל אחד מהם מבטא או את המפגש עם המתים בחלום או את עמדתנו כלפי המוות. קטעי קולנוע וספרות על טרם מוות. יוצרים שמכינים עצמם ביצירה לקראת המוות (ג'ורג'יה אוקיף, מרדכי שפירא). המדיטציה של האדמור מפיאסצ'נה על המוות. טקסי מעבר למוות – שירה, תפילה, הקדיש ועוד. יובאו דוגמאות רבות של חלומות טרם מוות וחלומות של מפגש עם המתים, בהשתתפות התלמידים. סרטים:
כאוס – האם
חלום המנהרה בסרט 'חלומות' של קוראסאוה.
קוראסאוה – כפר תעלות המים
'מעברים' – השמאן האינדונזי על היחס לרוחות המתים.
סרט וידאו [שעה] ראיונות, על היחס למוות.

מקורות:

- יונג – זכרונות מחשבות חלומות. פרק חיים שאחרי המוות.
רינפוצ'ה סוגיאל. ספר המתים והחיים הטיבטי. הוצאת גל. 1966
ברוס צ'טוין. 2003. נתיבי השיר – סודם של האבוריג'ינים האוסטרליים. מאנגלית עופר שור. ספרית פועלים.
עמ' 335-336.
נצר רות. 2004. מסע אל העצמי. פרק ט. ע' 199 – מורטיפיקציו (המוות).
נצר רות. 2011. מסע הגיבור. תודעת הזמן והמוות. עמ' 43-45.
נצר רות, 2016. מעגל החיים בסרטים של אקירה קוראסאוה ותיאו אנגלופולוס. החלום השמיני. עמ' 122-155.
עגנון שמואל יוסף. 1976. אחרי הסעודה. מתוך לפנים מן החומה. שוקן.
עגנון שמואל יוסף. 1969. פתיחה לקדיש – אחר מיטתם של הרוגי ארץ ישראל. מתוך סמוך ונראה. שוקן.
Von Franz., *On Dreams and Death: A Jungian Interpretation*. London, Shambhala, 1986.

9 היבטים יונגיאניים של העולם המקביל בספרות ילדים, שוש ליבנה

העולמות המקבילים, בספרות העולמית, מגלים עבורנו תכני פנטזיה השוכנים לצד תכני המציאות. עולם הפנטזיה (fantasy לעומת phantasy) מבטא תכנים שמקורם בל-מודע האישי והקולקטיבי. מטרת הקורס הינה להעמיק בתכני עולמות

אלה על מנת לגלות את הבסיס הארכיטקטוני עליו הם מושתתים. ספרות הילדים הקנונית, בהיותה קרובה לעולם הפנטזיה, מהווה דרך מיוחדת לפגוש את עולם המושגים היוגיאני, את עושרו ומורכבותו.

הטקסטים יבחרו מתוך הרשימה הבאה:

מיכלה אנדה, הסיפור שאינו נגמר.

לואיס קרול, הרפתקאות אליס בארץ הפלאות

ק.ס. לואיס, האריה, המכשפה וארון הבגדים (סיפורי נרניה)

ג'יימס מתיו ברי, פיטר פן

פרנק באום, הקוסם מארץ עוץ

ג'.ק., רולנג, הארי פוטר.

יש צורך בקריאת הטקסטים לקראת המפגשים. הרשימה הסופית לקריאה תועבר בתחילת 2018

.....

שם המרצה	טלפון	אימייל
אורית יער	052-3413742	forest@zahav.net.il
דויד וילר	052-4572933	davidwieler1@gmail.com
דליה קאולי	050-5472522	daliakaully@walla.com
יורם אינספקטור		yoraminspector@btinternet.com
יעל טרייבר	054-5330066	traiber@gmail.com
עינת לנדא	052-2206850	eglanda@012.net.il
רות נצר	052-5359666	netzerr@bezeqint.net
רותי שריג	052-5400890	rutsarig@netvision.net.il
שוש ליבנה	054-5618204	susana4@gmail.com
תהילה שוהם דקטור	050-5655611	tilishoham@bezeqint.net

וועדת הוראה: יו"ר יעל טרייבר, חברות ועדה: אביבה בר יעקוב, דינה אלעד